

D. Ostrava: Země, která není pro chudáky

Popis

Před několika dny vyšla studie think tanku IDEA, která potvrzuje to, na co Sociálně demokratická strana upozorňuje již mámě. Vídně tzv. konsolidace balancování nejvíce dopadne na nízkopříjmové zaměstnance, zatímco lidé s vysokými příjmy zůstanou změními nedotčeni. Co více, právě nejbohatší domácnosti na daňových změnách v posledních letech vyděly nejvíce. Další důkaz toho, že naše souše vídá nevede na slíbené Zákaz, ale v ní zů na země spíše devadesátkové skanzen.

Pojďme si více rozebrat postupně. První velkou daňovou změnou, která 15 % pracujících s nejvyššími příjmy nepřinesla zhora nic, bylo slavné zrušení superhrubé mzdy hlasy ANO, ODS a SPD. Tento krok, který stojí ve stejné finance kolem 120 miliard ročně, naopak horně přitáhne zaměstnanců (tj. tím vysokopříjmovým) příjmy a mámě tisíce korun navíc.

A to nespravedlivě politice v rámci hospodářské SPOLU a koalici našich partnerů pokračovat dále. V roce 2022 vídně vztáhla ve Sněmovně a následně v Senátu schválila reformu paušálních daní, jež rozšiřuje okruh živnostníků, kteří mohou jednotně daně využívat. Vídně reforma tím mimo jiné navázala limit příjmů z jednoho rovnou na dva miliony korun.

Nespravedlivost daněho kroku perfektně shrnul sociolog Daniel Prokop: „Kombinace daňových paušálů, která neodpovídá níkladněm v profesích, platby odvádějí jen z 50 % zisku a možnost úniku do paušálních daní zvláště vysokopříjmové OSVČ s minimálními reálnými příjmy (kancelářské profese v bohatých regionech) oproti vysokopříjmovým OSVČ s menšími a stájnými příjmy (typicky manuální profese v chudých regionech).“

Živnostníci s vysokými příjmy a nízkými příjmy tak nejenže odvádějí mámě nejméně jinou kategorii OSVČ, ale dokonce i mnohonásobně mámě než zaměstnanci. Lepší podporu varcsystému by právoví vídně nevymyslela, ani kdyby se o to snažila. I když, což víme, že právě o tohle jde.

Konsolidace našeho balíčku

Nyní se dostáváme ke konsolidaci našeho balíčku. Analýza z think tanku IDEA zcela nekompromisně konstatuje, že jeho negativní dopady počítá především ty skupiny obyvatel, které jsou vlivem energetické krize i kvůli vysoké inflaci nejvíce ohroženy chudobou a nyní. Zaměstnancům, kteří mají příjmy kolem 30 tisíc korun měsíčně a zároveň v minulosti využívali slevu na manželku a manželku s názkymi příjmy, vzroste odvodová zatížení o více než 5 %.

A nebyla by to snad ani naše pravice, kdyby neopomněla ochránit zájmy nejmajetnějších. Přestože Fialova vláda zavádí změny u mezních daňových sazeb, zaměstnanci s příjmy vyší, než je hranice pro mzdu, mohou zcela nepříkřivě zůstat v klidu. Jejich mezní odvodová povinnost bude totiž i nadále nižší než u zbytku zaměstnanců.

Vedle změn v přímých daních, které jako by vypadly z přehledu o vývoji evropského neoliberalismu, si ovšem vláda na chudší domácnosti našla i další věci. Změny u sazeb DPH podražily látky, vodu a stožárny, energie i kojeneckou vodu. A přestože u potravin se má snížit o tři procentní body, odborníci jejich výrazně zlevnění neočekávají. Česká domácnosti nehledě na jejich zhoršující se finanční situaci tak budou inflací a rekordními maržemi předraženě zboží platit nadále. U některých položek si ve srovnání s Polskem, Slovenskem a dokonce Němci připlatí i desítky procent navíc. Otázka zní: Unesou to ještě?

Jak se českým domácnostem daří elitem a nízkým inflace a energetické krize v rámci datového projektu [Život ká nezaplacená](#) od PAQ Research a českého rozhlasu. Až byla jsou dávkami. Představme-li si ale za každým z nich konkrétní životní příběh, je vládní politika nejen nepochopitelná, ale i morálně odpudivá.

Nedostatek fantazie

Zatímco premiér Fiala na festivalu Colours of Ostrava hovořil o tom, že jsme nejšťastnější a nejpostkomunističtější zemí a jen díky tomu nedokážeme vidět, jak vůbec funguje, více než 15 % lidí v jeho zemi dlelo pod rovňá příjmů chudoby. Ohroženy domácnosti dnes vynaložily skoro 70 % svých příjmů

vůle hradně na bydlení a potraviny. Stát lidem každých den odchází do práce s vřelostí, a jen ze svobodných mzdových rodin. Ministr Jurečka (KDU-ČSL), pokud zrovna nevede svatou válku proti zneužívání dětí, chudším pracujícím vzkazuje, aby si zařídili o práci spíše na bydlení.

Na jednu stranu nám tedy předseda lidové hromady, jak nám lidem zneužívají náklady a systém podpory, na stranu druhou se diví, a o práci spíše na bydlení ve skutečnosti řadí; z těch, kteří mají nárok, jen zlomek. Možná je pro nás vyřazená řada dost složitá, zajisté je však nedostojná.

Řešení tkví v našem jiném směru ve zveřejnění minimálních mzdových spolu s těmi i mezdovými. To ale pravice odmítá. Dostáváme se tak k zajímavému paradoxu. Pravice, která u lidovců bohužel řadí musíme, se dlouhodobě staví proti zvyšování minimálních mzdových, zároveň však nelíbí nese i jakoukoliv redistribuci. Z takové rovnice pak nepůjde vyvést vychází pouze jeden možný výsledek: pracujícím chudoba.

Fialova vláda zkrátka umí brát prostě věci tím, kteří se nemohou zařadit kapitálem, lobbystickými vazbami a mocenskými klikami. Tím ale její schopnosti stát zemi končí. Chybí jí vize, kam konkrétními politikami zemi posunout a horizontu několika let či desetiletí. Nalady ve společnosti tomu pak zcela odpovídají. Realita dnešní České republiky je chmurná a pro mnoho lidí bezvýchodná. O to více potřebujeme politiky, kteří neřijí v bublině marketingu, poradců a kážděva.

Potřebujeme politiky, kteří umí odpovědně řešit krize, a zejména dít lidem nad náto, a budoucí výzvy zvládneme. Do politiky se musí vrátit souboj hodnot, idejí a programů namísto egem nabubřelých výkřiků, neustálého vykřovávání a pokusů oprávnit neřádně neoliberální recepty minulosti.

autor: Daniela Ostrá, mástopředsedkyně SOCDEM

zdroj: Deník Referendum 25. 8. 2023 [odkaz zde](#)

Datum vytvoření

25.08.2023